

Ontwerpgroep dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen

Verslag bijeenkomst OWG 6 – 9 maart 2019

Deelnemers

VANUIT DE ONTWERPGROEP

Suzanne Barends, Lodewijk Bergsma, Hans van den Bosch, Adri Donker, Jan Donker, Gerard Dries, Harry van Emden, Sonja Fris, Jolanda Janssen, Aart Kroeze, Maria Laurant, Jos Nollet, Henny Olthof (plv. Linda Horst) Bert van Schaik, Jos Soons, Geert van Stekelenburg

VERHINDERD

Erik Akkerman, Willem de Beaufort, Edith Groothuis, Ferry Heeneman, Peter Hilligeheken, Linda Horst, Jan Kalff, Mark de Lange, Cees Lekkerkerker, Enri Leufkens, Leo Putman, Klaas Soethout, Monique Taminiau, Wisse Tomassen, Joost Visser, Adriënne van Woudenberg, Rolf Wijbrans

VANUIT HET WATERSCHAP / PROJECTTEAM

Els Otterman, hoogheemraad (welkom en introductie)

Jannes van Hove, Koen van Korlaar, Arnold van der Kraan, Evelien Mewe, Freek Visser, Eline Amsing, John Boon, Louis Broersma, Erik van Essen, Marco Veendorp, Tom Raadgever, Martijn Steenstra

VANUIT DE GEBIEDSPARTNERS

Coosje Bakker, Pim Beerling, Martine van Delft

Locatie

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Poldermolen 2 Houten

1. Wat gaan we doen?

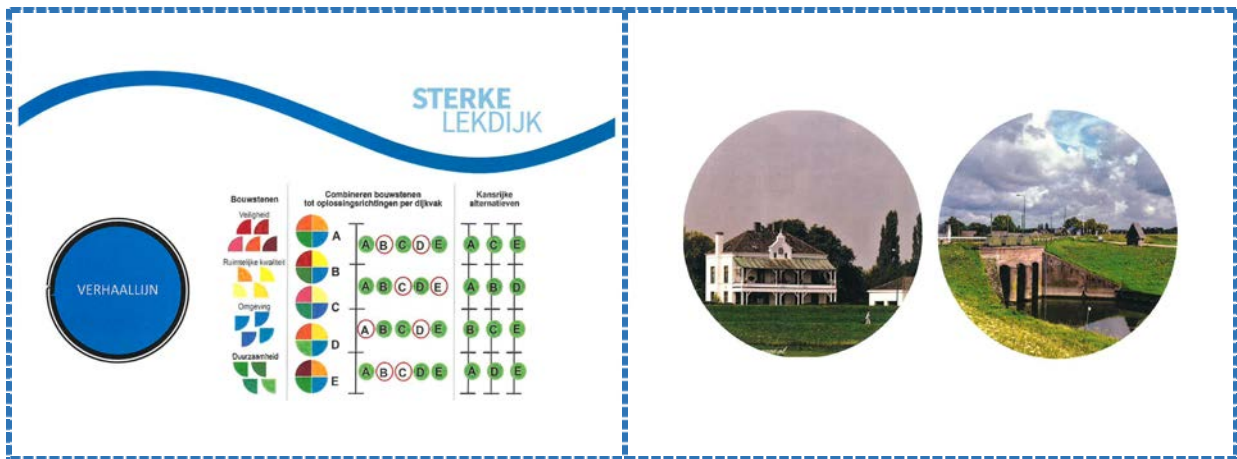
Doel van de bijeenkomst is om meer inzicht te verkrijgen in de verhaallijn en de bouwstenen voor de dijkversterkingsplannen. We gaan vandaag de ambities en wensen van verschillende belanghebbenden in de vorm van bouwstenen proberen te combineren tot zoveel mogelijk logische integrale ontwerp oplossingen. Het projectgebied is onderverdeeld in 16 dijkvakken. De dijkvakken zijn opgesplitst in 4 werkgroepen, de zogenaamde 'dijktafels'

Ontwerpgroep dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen

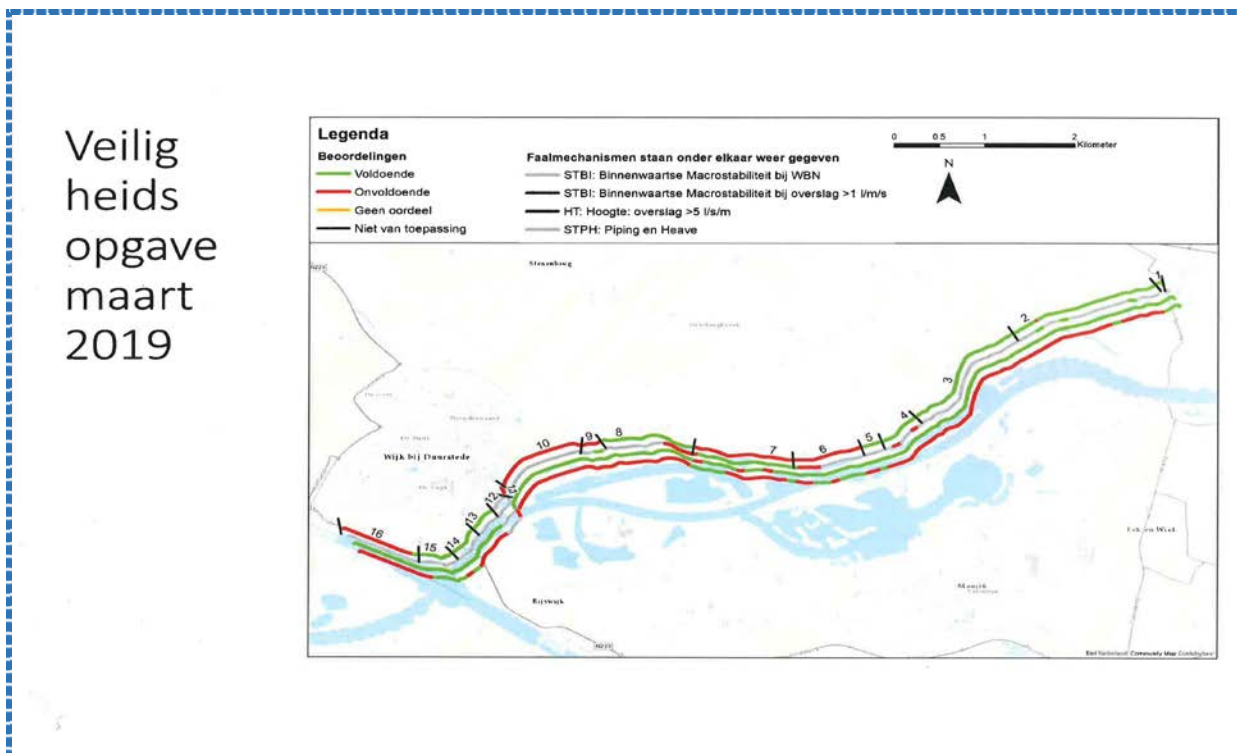
2. Verhaallijn, bouwstenen en veiligheidsopgave

De verhaallijn 'Wij samen zijn de Lekdijk afgekomen...' beschrijft de visie op de dijkversterking als gebiedsontwikkeling. Vanuit deze perspectieven willen we de oplossingen gaan ontwerpen. In de verhaallijn stellen we ons de vragen:

- Hoe willen we met elkaar samenleven in dit gebied?
- Hoe willen we dit gebied doorgeven aan onze kinderen en kleinkinderen?

Vervolgens wordt de veiligheidsopgave gepresenteerd: welke faalmechanismen zijn waar aan de orde? En wat zijn de mogelijke bouwstenen om dat oplossen? Uit onderzoek blijkt dat we vooral te maken hebben met de faalmechanismen *pipng*, *binnenwaartse macrostabiliteit* en op een enkele locatie met *hoogte*.

Ontwerpgroep dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen

3. Oogst vanaf de dijktafels

Dijktafel 1 Dijkpaal 0 – 40 (Dorpskern Amerongen, woningen Lekdijk 5 en 8)
Dijktafel 2 Dijkpaal 40 – 62 (Lekdijk/Rijndijk t.h.v. stuw- en sluiscomplex Amerongen, Gravenbol)
Dijktafel 3 Dijkpaal 62 – 86 (Rijndijk Amerongen t/m inundatiekanaal WbD, Lunenburgerwaard)
Dijktafel 4 Dijkpaal 86 – 100 (Stadskern Wijk bij Duurstede, Beermuur, Lekdijk Oost tot aan Irenesluis)

Aanvullingen op de verhaallijn

- De kenmerkende geluiden op de dijk, die horen bij verschillende activiteiten, specifieke momenten op de dag, de week of het seizoen benoemen. Ook de donkerte van de dijk is als kwaliteit benoemd.
- De verkeershinder en bereikbaarheid en de doelstelling van de N2000 sterker benoemen.
- De benoemde afwisseling van het landschap en het lijnenspel van akkers wordt gewaardeerd.
- Geriefhoutbosjes die vroeger als hakhout werden gebruikt aangeven.
- Opvallend dat de scheiding tussen landschappen alleen is benoemd, terwijl er in dit gebied ook relaties zijn tussen binnen- en buitendijks (natuur)gebied.
- Verkeer komt te weinig terug in de verhaallijn. Nu de gemeente en de provincie ook aan tafel zitten is dit het moment om over de regionale verkeersproblematiek te praten.
- Maak van de dijk en uiterwaarden één groot natuurgebied met wildroosters.

Aanvullingen op de bouwstenen

Dijktafel 1

- Dijkverlegging binnen- of buitenwaarts (waterveiligheid), bereikbaarheid van de dijk als geheel (verkeer), aandacht voor wandelveiligheid (recreatie)

Dijktafel 2

- Veiligheid: Verlagen dwarsdijken in uiterwaard tegen opstuwing
- Natuur: Aanleg nieuwe grienden/ooibossen, nieuwe kleiputten en klei benutten tegen piping, vispassage, afsluiten Gravenbol, weidevogels en insecten buitendijks faciliteren
- Landbouw: Buitendijks landbouw mogelijk houden, uniform maken opritten
- Verkeer: Inrichting aanpassen met drempels en verschillende asfaltkleuren, weggebruikers in tijd scheiden, meer bochten in de weg aanbrengen als snelheidsmaatregel
- Cultuurhistorie: Zichtbaar en toegankelijk maken stuwcomplex en atoomkelder, zichtbaar maken hogere huisplaatsen
- Recreatie: Struinpad langs hele traject

Dijktafel 3

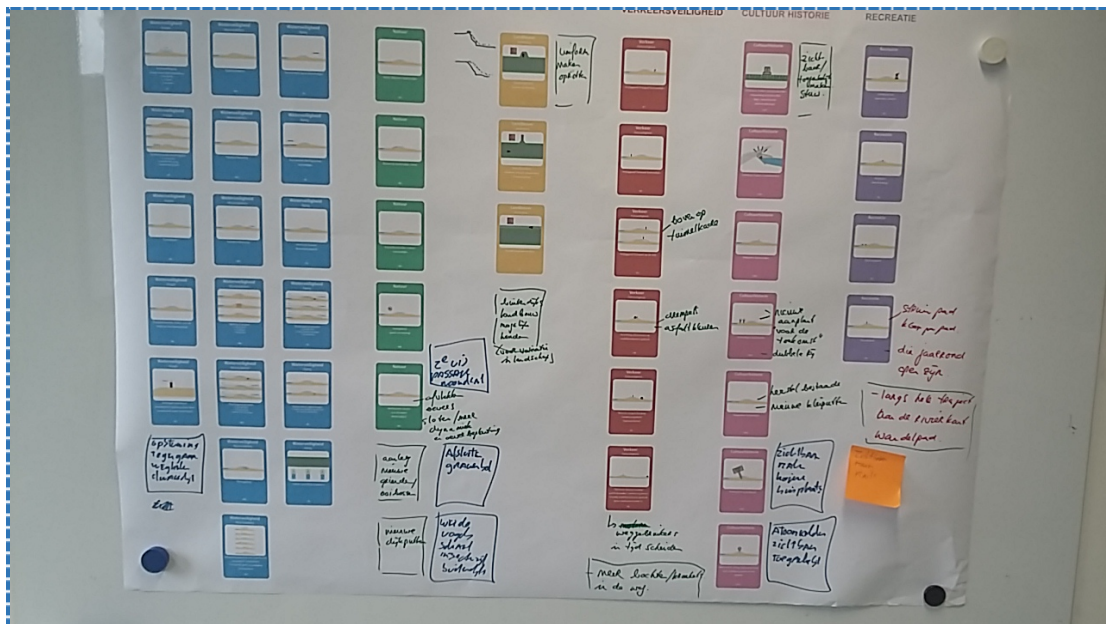
- Natuur: dassentunnel bij overhoogte om de relatie binnen- en buitendijks te versterken, verplaatsen kleiputten indien ze op de huidige locatie niet behouden kunnen blijven.

Ontwerpgroep dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen

- Recreatie: wandelpad en oversteekplaatsen om relatie binnen- en buitendijks zichtbaar te maken, aanleg nieuw strandje bij Gravenbol.
- Cultuurhistorie: zichtbaar maken oude duiker ten westen van de bebouwing bij Wijk bij Duurstede. De duiker zorgde voor de waterdoorvoer naar de gracht rondom het kasteel. (wat locatie betreft behoort dit bij dijktafel 4)

Dijktafel 4

- Natuur: wildroosters, schapenbegrazing op de dijk en de hekken weghalen van de dijk en nieuwe kleiputten voor zwaluwen (als deze methodiek bewezen is).
- Verkeer: nieuwe provinciale weg langs de Amerongerwetering.
- Recreatie: herstel zwemlocatie bij de inlaat van de Kromme Rijn of net daarachter op de oude locatie; smart verlichting bij het sportcomplex voor een donkere beleving.

4. Ontwerpoplossingen & kansen

In het tweede deel van de dag zijn in dezelfde vier dijktafels bouwstenen gecombineerd tot zoveel mogelijk integrale oplossingen per dijkvak. Elke dijktafel focuste op een ander deel van de dijk.

Dijktafel 1

- In dit deelgebied is piping een probleem. Hiervoor zijn verschillende oplossingen benoemd zoals een binnendijkse berm, klei ingraving buitendijks of een verticale constructie. De klei ingravingen dragen ook bij aan de natuurdoelstellingen. Voor recreatie zijn een struinpad en rustpunten buitendijks benoemd
- Verschillende oplossingen voor het verkeersprobleem en de aansluiting op Amerongen zijn benoemd. Er is echter niet veel ruimte vanwege binnen- en buitendijkse waarden (natuur, landbouw, cultuurhistorie).
- Voor cultuurhistorie is o.a. het behoud van de knotwilgen buitendijks benoemd en voor landbouw de V-aansluitingen op de bedrijven.

Ontwerpgroep dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen

Dijktafel 2

- In dit deelgebied zijn piping, binnenwaartse macrostabiliteit en hoogte een probleem. Hiervoor zijn verschillende oplossingen benoemd, namelijk: Verflauwen talud, Stabiliteitsberm en lichte buitenwaartse asverschuiving voor macrostabiliteit, Klei ingraving en een verticale oplossing, al dan niet in combinatie met dempen van de kopsloten voor piping. Daarnaast is ook de tuimelkade als oplossing genoemd, in combinatie met een fietspad op de tuimelkade.
- Als oplossing voor het verkeer is naast het fietspad op de tuimelkade ook multifunctioneel ruimtegebruik genoemd.
- Voor natuur zijn de kleiputten benoemd, verflauwen van oevers, zomerkades afgraven en aanleggen van grienden.
- Voor recreatie het struinpad door de gehele uiterwaard van Amerongen naar Wijk bij Duurstede.
- Voor cultuurhistorie een dubbele rij knotwilgen, het stuwcomplex beter bereikbaar maken. De haakse aansluiting op de erven worden als mooier ervaren dan de V-aansluitingen vanwege het zicht op de boerderij.

Dijktafel 3

- In dit deelgebied zijn piping, binnenwaartse macrostabiliteit en binnenwaartse macrostabiliteit bij overhoogte een probleem. Hiervoor zijn verschillende oplossingen benoemd, zoals: asverschuiving buitenwaarts met taludverflauwing binnendijs als oplossing voor macrostabiliteit en klei ingraving buitendijs als oplossing voor piping. De tuimelkade werd aan deze tafel niet als wenselijke oplossing gezien.
- Voor natuur zijn meerdere mogelijke oplossingen benoemd: natte dijkzone buitendijs, bloemrijke buitentaluds, rustgebied maken en verflauwen van oevers.
- Voor recreatie is benoemd dat waar een rustgebied voor natuur is geen wandelpad mogelijk is. Op andere plekken, bijvoorbeeld bij de verbinding met de Kromme Rijn, zijn wandelpaden wel mogelijk, in combinatie met uitkijpunten en rustpunten. Ook is het wandelpad van Amerongen naar Wijk bij Duurstede genoemd (deels door de uiterwaard). Hiervoor zijn in het verleden al eens plannen geweest.
- Cultuurhistorie: het zichtbaar maken van de oude inundatiesluis en de duiker bij deze sluis. (behoort bij dijktafel 4)
- Landbouw: zowel de haakse als de V-aansluiting is mogelijk (maatwerk per aansluiting?). De parallelweg binnendijs werd niet mogelijk geacht.

Dijktafel 4

- In dit gebied speelt piping, hoogte (bij de Beermuur) en binnenwaartse macrostabiliteit bij de voorhavendijk. Hiervoor zijn verschillende oplossingen benoemd, namelijk: een verticale oplossing bij het kasteel, het veerhuis en de voorlanddijk tegen piping, een stabiliteitsberm, damwand of het dempen van sloten tegen macrostabiliteit, en het ophogen van de Beermuur met Belgisch hardsteen tegen hoogtetekort.
- Voor verkeer zijn multifunctioneel ruimtegebruik in Wijk bij Duurstede benoemt, het niet verplicht maken van het fietspad buitendijs zodat snelle fietsers de hoofdrijbaan gaan, het doortrekken van het buitendijkse fietspad aan de oever vanaf de veerpont om de Radarpost heen naar de Irenesluizen. Een andere mogelijke oplossing is het fietspad bij de voorhavendijk op de kruin van de dijk te leggen.
- Meer natuur buitendijs is gewenst door natuurontwikkeling en bloemrijke buitentaluds.
- Cultuurhistorie: het zichtbaar maken van de inlaat van de Kromme Rijn, herstel van de zwemplek, zichtbaar maken van de oude veerstoep en het inrichten van een belevingsplek bij de Radarpost.
- Voor recreatie zijn een uitkijplek bij de Radarpost, herstel van de zwemplek en het behoud van de rustplekken bij het kasteel benoemd.

Ontwerpgroep dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen

5. Vervolg en afsluiting

De bijeenkomst is afgesloten met een plenaire rondgang langs alle dijktafels. In de volgende bijeenkomst (OWG 7) op dinsdag 9 april a.s. gaan we verder met het bedenken van mogelijke oplossingen, bekijken we goed waarom sommige bouwstenen afvallen en kijken we naar het beoordelingskader en hoe dat wordt toegepast.

